

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

I. Defectio à fide Catholica. Herman. Archiep. Colon. Bucerum &
Melancthonem Bonnam euocantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1542.Quemadmodum sequentium annorum hi-
storia testatur.

CAPVT XVI.

- I. Defectio à fide Catholica. Herman. Archiep. Colon. Bucerum & Melanchthonem Bonnam euocantis.
- II. Melanchthonis priuata afflictio ob Sabini mores & ingenium cum furijs Luther. in ICros.
- III. Melanchthonis excogitata mollities ad Sacramentarios propendentis.
- IV. Merseburgensis Episcopatus Georgio Anbalino Lutherano collatus, ex prescripto Melanchth.
- V. Comitum Spira & Ratisbona Melanchthone domi per Elect. detento. mutatio relig. in Palatinatu. captiuitas Ducis Brunsvic. colloquium per Lutheran. Ratisbona abruptum.

I. **E**ODEM ferè tempore, quo Naumburgensis Episcopatus in prædam celsit Lutheranis, Hermannus Coloniensis Archiepiscopus quorûdam impulsu, qui nouis opinionibus erât imbuti, de religione per diocesisin publicè mutanda cogitare cœpit. Erat Archiepiscopus iste de familia Comitum VVedensium, vir bonus, & benignus admodum; sed paulò simplicior, & doctrinæ præsidij minus instructus, quam pro conditione temporum isti fastigio conueniret: vnde factum est, vt cum sectarijs aurem præberet,

Archiepisc.
Colon. de
mutanda
religione
cogitat.
Meshou lib.
de Schism.
Herman. de
VVeda.

Eius pro-
lapia & sim-
plicitas.

beret, Bucero cum primis, homini versutif-
 simo, facile deciperetur. Cùm verò muta-
 tionis initium facere decreuisset, anno 1542.
 ineunte Bucero Argentorato, Melanch-
 thonem V Vittenberga per litteras euocauit.
 Et Bucerus quidem mense Februario cupide
 statim aduolauit, prædæ totis faucibus in-
 hians: Alter vero non perinde promptus e-
 rat ad suscipiendum hoc iter; idque non v-
 nam ob causam, vt in litteris quibusdam ad
 Camerarium scriptis insinuat: Multæ sunt,
 inquit, graues causæ, propter quas hoc præ-
 fertim tempore in eas regiones minus libet
 proficisci. Sed mihi crede, non inter postre-
 mas est, quod non libet audire fabulas περι
 πολυπραγμοσύνης τῶν ἡμεδαπῶν, καὶ ὁμοια
 δρυλλούμενα; quæ nec refutare ingenuè pos-
 sum, nec tamen confiteri decet. Hæc Me-
 lanchthon.

Interim vt omninò susciperet profectio-
 nem istam, magnoperè suafit, imò & vrsit
 Landgratius Hassiæ Philippus; cuius ar-
 dens erat hac in re studium, vt Diocæsis
 Colonienfis ab Ecclesiæ Romanæ matris
 obedientia complexuque diuelleretur. Me-
 lanchthon verò causam hanc reiecit ad
 principis Electoris arbitrium; à quo cum
 nihil responderetur, ipse tum quidem lu-
 bens V Vittenbergæ remansit. Post vbi Bu-
 cero permissum, vt in cathedra Bonnæ fa-
 ceret euertendæ religionis initium, Archie-
 piscopus & alios quosdam istius factionis in-

ANNO
 1542.
 A Bucero
 dementa-
 tus.

Bucerus
 Bonnam
 aduolat.

In epist. ad
 Cam. p. 385
 Sur. ad hæc
 an. Cam. in
 Vit. Mel.
 p. 203.

Ibid. p. 384
 Melancht.
 in proficif-
 cendo cū-
 ctabūdus.

Bonnā de-
 nudò euo-
 catur.

o sub-

ANNO
1542.
*Cam. in vi.
Melancht.*

Pistorius
cum eo
Bonnam
aduenit.

*In epist. ad
Cam. f. 429*

Eius cū so-
ciis mole-
stia.

*In ep. sel.
pag. 553.*

Reforma-
tionem cō-
sarcinant.

subsidium adiungendos illi censuit. Vocauit itaq; denuò Melanchthonem, & ab Electore per litteras obtinuit, vt eum ad se proficisci pateretur. Id factum an. 1543. quo Melanchthon Aprili mensē VVittenberga profectus à Petro quodam Medmanno Zelotâ Lutheranò Bonnam vsq; deductus fuit. Ex Halsiâ quoq; Ioannes Pistorius accurrit: Alij aliunde aduolarunt, apostatæ monachi, legirupæ, perduelles Ecclesiæ, ceu vultures opimâ prædam odorati. Melanchthon vbi Bonnam apulit, per benignè quidem fuit exceptus; At vbi negotium, quod agendum erat, multis ijsq; grauissimis difficultatibus impeditū vidit, pertæsus rerum, aulicq; confortij, mentis egritudine in Epistola quadam ad amicum liberius effudit. O me flagitiosè stultū, inquit, qui reclamāte ac dehortante tota philosophia nostra, & toties ictus, tamen aulas sequor. Interim mansit cum reliquis ad tempus, & negotijs vsque ad Augustum interfuit; quæ longè alios habuerunt successus, quam Melanchthon, Bucerus, cæteriq; illius factionis ab initio fuerant opinati.

Laboratum principio fuit, vt communibus operis perficeretur magnum illud volumen, quod Bucerus pridē ad Noribergensem formam sub Reformationis titulo consarcinare cœperat. Id Iulio mensē tandem absolutum fuit, & per Archiepiscopum Canonicis Metropolitanis transmissum. Erant in librum istum congesti Lutheranorum errores omnes,

nes, quos delecti quidam à Capitulo paulò post solidè cōfutarunt, opposito scripto quodam insigni, cui titulum Antididagmatis indiderunt. Iam & ante Bucerus libellum sparserat in vulgus valdè pestilentem & seditiosum, quem Clerus & Vniuersitas Colonien- sis ad censuram reuocarūt edito tractatu, cui titulum fecerunt: Iudicium Cleri & Vniuersitatis de libello Buceri: In quo detectis hominis istius fraudibus, imposturis & turpitudine, Catholicam sententiam in ijs dogmatibus, quæ Bucerus tetigerat, insigniter asseruerunt. Ad hoc scriptū Melanchthon respondit, edito libello velut apologetico, quo defendere Bucerum, & obiectum apostasiæ atque incestus crimen diluere conatur. Fuerat enim Bucerus Dominicanæ familiæ monachus, nec ipse solum ex ordine profugerat, sed & virginem Deo dicatam sibi coniunxerat è monasterio profugam, & Lutheri vestigia secutus, apostasiam incestu cumularat. Eam turpitudinem Melanchthon obtentu matrimonij velare nititur. Atque ita scriptis aduersarijs ceptum est publicè dimicari.

Melanchthon verò cum negotium hoc ceu vado illifum hæere cerneret, in feruore certaminis subduxit se, & Augusto mense VVittenbergam reuersus est: Vbi magnus fuit applausus studiosorum, qui cum professoribus nonnullis obuiam progressi congratulatione publica redeuntem exceperunt comitatiq̃e sunt, non secus, ac si de

ANNO

1542.

A Metropo-
litanis re-
futatur.

Buceri li-
ber pestilēs
censuræ
subiicitur.
Melancht.
pro eo a-
pologia.

Bucerus a-
postata mo-
nachus.

II.

Cam. in vi.
Mel p. 205.
Melancht.
VVitten-
bergam re-
ditus.